

Ekler

EK-1: Türkçenin Çekim Ekleri

Ekler	Tür	Anlamı
+Hm, +Hn, +H, +HmHz, +HnHz, +IArH	İyelik eki	Adın belirttiği nesnenin kime veya neye ilişkin olduğunu belirtir, kişi kavramı verir ve ünlü uyumuna uyar. Evim, evin, evi, evimiz, eviniz, evleri
+Hm, +n, +sHn, +k, +Hz, +nHz, +sHnHz, +IAr	Kişi eki	Eylemin belirttiği oluş ve kılışın kim veya kimler tarafından yapıldığını gösterir aldı+m, alır+sın, aldı+k, aldı+nız, aldı+lar
+H	Ad durum eki	Belirtme durumu Sınıfı, evi, okulu
+A	Ad durum eki	Yönelme durumu Sınıfa, eve, okula
+dA, +tA	Ad durum eki	Kalma, bulunma durumu Sınıftan, evden, okuldan
+dAn, +tAn	Ad durum eki	Çıkma durumu Evden, okuldan, sınıftan
+Hn	Ad durum eki	Tamlayan durumu Sınıfın, evin, okulun
+kH	İlgi eki	Adlara ya da ad soylu sözcüklere gelerek bağlantı kuran ve aidiyet bildiren ektir Dünkü, bugünkü, bu yılki, sonraki, geçen haftaki, sokaktaki, bizimki, kiminki, seninkini
+IA	Ad durum eki	1) Birliktelik durum eki: Bir varlığın bir başka varlıkla bir arada bulunduğunu belirtir seninle, Ayşe'yle 2) Araç durumu: Eylemin bir varlığın aracılığıyla yapıldığını gösterir: trenle, baltayla
+Hyor	Zaman eki	Şimdiki zaman Biliyor, görüyor
+dH	Zaman eki	Belirli geçmiş zaman Bildi, gördü
+mHş	Zaman eki	Belirsiz geçmiş zaman Bilmiş, görmüş
+AcAk	Zaman eki	Gelecek zaman Bilecek, görecektir

716 - EK-1: Türkçenin Çekim Ekleri

+Hr	Zaman eki	Geniş zaman
		Bilir, görür
+A	Eyleme eklenir	İstek kipi
		Bileyim, göresin
+sA	Eyleme eklenir	Dilek-koşul kipi
		Bilsem, görersen
+mAlH	Eyleme eklenir	Gereklilik kipi
		Bilmeli, görmelisin
+sHn, +Hn	Eyleme eklenir	Emir kipi
		Bil, görsün
+IAr	Ada ve eyleme eklenir	<p>Çoğul eki</p> <p>1) Ulus ve yer bildiren sözcüklerden sonra gelerek topluluk ve genelleme belirtir</p> <p>2) Özel adlardan ve akrabalık adlarından sonra kullanılarak aile ve topluluk adı yapar.</p> <p>3) Özel adlara benzerlik ve saygı anlamı verir</p> <p>4) Topluluklara seslenmek için kullanılır</p> <p>5) Zaman ve genelleme anlamı verir</p> <p>6) Bilim alanında benzerlik ve aile anlamı veren terimler için kullanılır</p> <p>7) Birleşik zamanlı tüm eylem çekimlerinde kullanılır</p>
		Masalar, evler, Aşeler, Kanuniler, gençler, akşamları, geliyorlar, başlamışlar, teşrif ettiler
+mH	Ada ve eyleme eklenir	<p>Soru eki</p> <p>1) Zaman gösterir (Koşul anlamı da taşır)</p> <p>2) Şaşkınlık bildirir</p> <p>3) Pekiştirme kavramı verir</p>
		Güzel mi, okul mu, ben mi, geleyim mi, kızınız mı, yaz geldi mi, sen de mi, güzel mi güzel